Närbild av 'Sointus' söta blommor. 'Sointu' är en korsning mellan Rosa multiflora nana 'Angel Rose' och rugosan 'Schneekoppe' som förädlats av Peter Joy, Pirjo Kahila och Matti Kangaspunta. Den blir en drygt meterhög, rundad buske översållad av klasar av små rosa/vita blommor. Blommar mer eller mindre kontinuerligt och är frisk och härdig till zon 5-6. 'Ilo' är skapad av samma förädlare. Mycket rikblommig, 2 m hög buske som kan användas som klätterros om den binds upp. Engångsblommande och härdig till zon 7.

Några roslträdgårdar "på andra sidan pölen"

Text och foto: Helena Verghese Borg.

Varje sommar brukar jag åka över till min hemgård i Vasa skärgård i Finland för att träffa släkt och roskompisar och rensa kring de rosor jag planterade där 2003.

Det gjorde jag även i somras och passade då på att besöka fyra trädgårdar runt Vasa.

Den första ägs av Susanne Ehn med familj och ligger på samma ö, Replot (svensk zon 5), som min hemgård. Susanne har många pålitliga och härdiga rosor men är inte rädd för att experimentera med rosor som inte ens jag skulle våga odla i min zon 3 här i Sverige. Tehybriden

Sävel' är en "syster" till 'Sointu', d v s uppdragen av frö från samma korsning. Busken blir något högre och blommorna är mer skålformade, ljusrosa som nyutslagna men blir snabbt vita. I övrigt som 'Sointu'. Båda rosorna är mycket vackra, friska och härdiga. När ska de börja säljas i Sverige, speciellt i Norrland?

En pion med jättelika blommor har lagt beslag på sittplatsen.

En av Susannes vackra frösådda rugosa-hybrider.

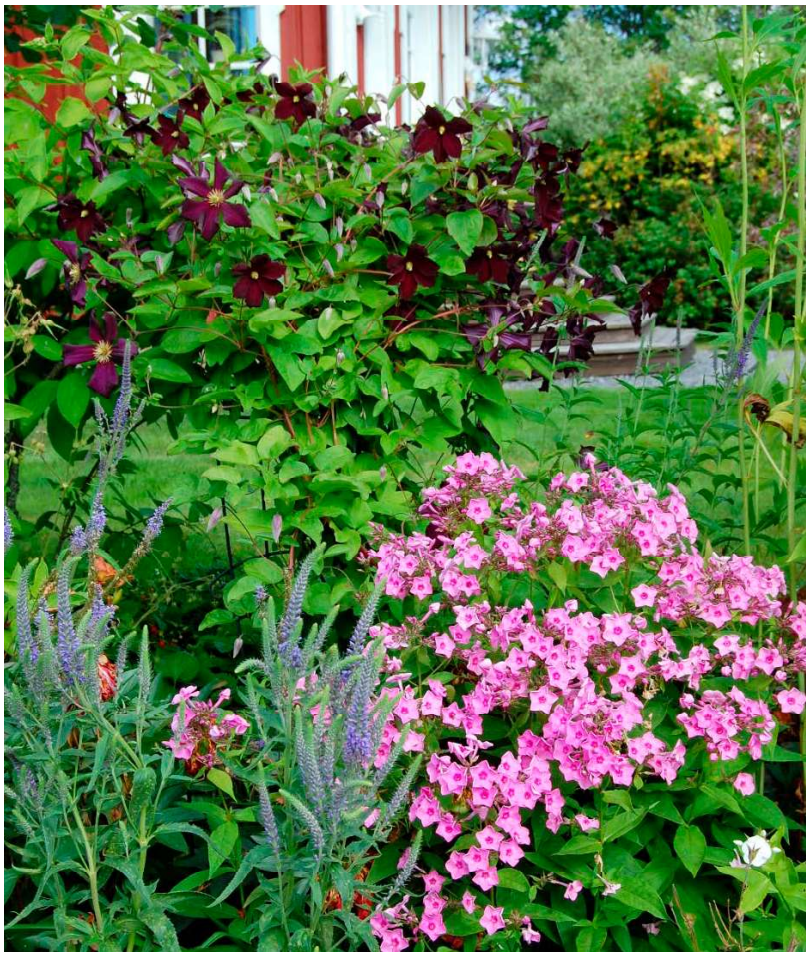

Många perenner samsas med rosorna, här en phlox, strand-veronica och i bakgrunden klematis 'Romantika'.

Väl skyddad från kalla vindar blommar centifolian 'Fantin-Latour', vilket fick mig att spärra upp ögonen.

Ännu en frösådd buske, helt klart en rugosa men blomman är helt unik med sitt trassel av förkrympta kronblad i mitten. Det märkliga är att Loubert säljer en liknande ros som föräd-lades 2010. Jag frågar Ingmar om det inte är den han har men försäkrar att han har sått rosen från frö. http://www.pepiniere-rosesloubert.com/catalogue,3/souvenir-trelaze,994160.html

'Bernstein-Rose' trivs också på ett varmt och soligt ställe.

Också nära stranden blommar många olika gallica-rosor med vass i bakgrunden.

'White Wings' och flera hulthemia-hybrider t.ex. har förskönat hennes trädgård. Milda vintrar klarar de sig men blir det snöfattigt och kallt tar de ofta farväl. Som väl är blommar det överdådigt ändå p.g.a. alla rugosahybriderna och de nya finska rosorna som kommit i handeln på senare tid. Susanne har också sått rosfrön och har många spännande egna sorter. Liljor, pioner, klematis och iris är Susanne också förtjust i så det fanns mycket annat än rosor att se och beundra.

Den här sommaren var all rosblomning flera veckor försenad. Våren och försommaren hade varit ovanligt kall och regnig så många rosor hade inte börjat blomma än trots att det var i slutet av juli. Jag tar därför med några bilder från 2016 då rosblomningen var normal.

När man klivit ur båten och går i land möter man en blommande 'Bukavu' alldeles i strandkanten. Undrar hur den klarar sig vid högt vattenstånd. Vattnet är ju bräckt.

'Darcey Bussell' klarade livhanken även utan nedgrävning. Ingmar täcker jorden med ett tjockt lager torrt gräs, vass och annat växtmaterial.

Också Austin-rosen 'Susan Williams-Ellis' klarade senaste vinter.

En vacker rosbuske som Ingmar har sått från frö har tydliga drag av 'Minette' men blommorna är något mindre och fransade i kanten.

Ingmar har en ovanlig, ljusrosa form av hässleklocka som väckte mitt habegär.

Från Susanne åkte vi gemensamt till nästa trädgård som ägs av Ingmar Lindqvist. Han odlar en hel del ömtåliga rosor, bl.a. Austin-rosor som han övervintrar genom att gräva ner dem helt på senhösten. Han har också skrivit en bok med beskrivning av rosorna och metoden att övervintra dem.

Trädgården ligger på en ö en bit utanför Vasa, där han och hustrun har sin sommarstuga. Ingmar möter upp vid småbåtshamnen och sjutsar oss med båt till sitt paradis. Vintertid bor de i Helsingfors men Ingmar brukar hänga kvar i sommarstugan så länge det går.

”Det går väl an bara du kommer hem till första advent”, brukar hustrun säga.

I vintras var det många rosor som dog då han inte hann gräva ner dem innan tjälen kom. Vädret växlade på ett dygn från regn till hård köld och det fanns ingen möjlighet att komma igenom den hårda is/jordskorpan som täckte marken. Men några ömtåliga skönheter hade klarat sig ändå som ’Susan Williams-Ellis’ och ’Darcey Bussell’. Ingmar har också många härdigare rosor som albor, damascener och gallicor. De hade just börjat blomma när vi kom. Ett antal mycket intressanta, frösådda rosor finns också i trädgården

Jag ska definitivt besöka trädgården en ”normal” sommar för att se mer av hans (då förhoppningsvis utslagna) rosor.

En artikel om de två övriga trädgårdarna kommer i ett senare nummer.